

SUKUPUOLTEN VÄLISET PALKKAEROT PIENENTYNEET TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN KESKUUDESSA

*Sukupuolen merkitys teollisuuden toimihenkilöiden palkkaerojen selittäjänä on pienentynyt huomattavasti, ilmenee Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen ETLAn tutkimusjohtajan **Rita Asplundin** tutkimuksesta **Sukupuolten palkkaerot Suomessa** (ETLA B 233). Sen sijaan palvelualoilla sukupuoli selittää edelleen merkittävän osan työntekijöiden palkkaeroista. Teollisuuden työntekijöiden joukossa naisten ja miesten palkkaerot ovat perinteisesti olleet pieniä.*

Tutkimus on osa laajempaa, Euroopan sosiaalirahaston sekä sosiaali- ja terveysministeriön tuella toteutettua hanketta. Sen tavoitteena on ollut muun muassa mitata sitä, missä määrin naisten ja miesten palkkaerot johtuvat eroista tehtäviin ja ammatteihin sijoittumisessa, missä määrin muista tekijöistä.

Asplund on täydentänyt muita tarkasteluja tuottamalla perustietoa miesten ja naisten palkkojen ja palkkaerojen kehityksestä yksityisellä sektorilla. Hän on hyödyntänyt Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n jäsenyritysten laajoja palkka-aineistoja.

Tulosten mukaan teollisuuden nais- ja miestoimihenkilöiden väliset palkkaerot ovat pienentyneet nopeasti ja suhteellisesti eniten korkeapalkkaisten toimihenkilöiden joukossa. Myös palvelualoilla työskentelevien korkeapalkkaisten ryhmässä sukupuolten väliset palkkaerot ovat kaventuneet, mutta hitaasti. Palvelualoilla sukupuolten palkkaerot ovat kasvaneet lievästi keskipalkkaisten joukossa ja matalapalkkaisten tasolla pysyneet pitkälti muuttumattomina.

Teollisuuden nais- ja miestyöntekijöiden väliset palkkaerot eivät ole juuri muuttuneet missään palkkaryhmässä. Toisaalta teollisuuden työntekijöiden joukossa sukupuolten palkkaerot ovat perinteisesti olleet huomattavasti pienempiä kuin teollisuuden toimihenkilöiden ja palvelualojen työntekijöiden joukossa.

Näistä muutoksista huolimatta kolmelle palkan-saajaryhmälle on edelleen yhteistä se, että sukupuolten palkkaero kasvaa palkkatason noustessa. Peruspalkan päälle maksettavat erilaiset lisät kas-

vattavat miesten ja naisten palkkaeroja. Myös tämä vaikutus korostuu siirryttäessä palkka-asteikolla ylöspäin. Vaikutus on selvästi voimakkaampi naisvaltaisilla kuin miesvaltaisilla aloilla.

Sukupuolten palkkaerojen kehitykseen näyttävät vaikuttavan merkittävästi naisten keskuudessa esiintyvien palkkaerojen suuruus ja kehitys. Teollisuuden toimihenkilöiden ryhmässä naisten väliset palkkaerot ovat muuttuneet lähes yhtä suuriksi kuin miesten väliset palkkaerot sekä säännöllisellä palkalla että erilaiset lisät sisältävillä kokonaisansioilla mitattuna.

Palvelualoilla naisten väliset palkkaerot ovat kasvustaan huolimatta säilyneet miesten välisiä palkkaeroja huomattavasti pienempinä. Myös erilaisilla palkanlisillä on merkittävästi pienempi vaikutus palvelualojen naisten kuin miesten palkkoihin.

Koulutusryhmien välisten palkkaerojen vaikutus palkkojen vaihteluun on heikentynyt merkittävästi sekä teollisuuden nais- ja miestoimihenkilöiden että palvelualalla työskentelevien miesten ja naisten joukossa. Samanaikaisesti ovat korostuneet koulutusryhmien sisäiset palkkaerot erityisesti korkeakoulututkinnon suorittaneiden ryhmässä.

Samoin on kummallakin sukupuolella heikentynyt ikäryhmien välisten palkkaerojen suhteellinen merkitys. Vastaavasti on korostunut ikäryhmien sisäisten palkkaerojen vaikutus, erityisesti yli 50-vuotiaiden keskuudessa.

Lisätietoja:

Rita Asplund, puh. (09) 609 90208,
rita.asplund@etla.fi